

פורטל
Noise

וויגובי בקווי
המנחה

מעבר ל-12
שבועות - נתוני

סמגלוטייד -
הרבה מעבר

הדלקת תופסת
את מרכז הבמה

סקירה קצרה
על הקווים

להכות בברזל
כשהוא חם: הכי

מחקרים
חדשים בהבנה

מבט מעמיק על
תוצאות

מאמר זה התפרסם באתר דוקטורס אונלי <https://doctorsonly.co.il>

מגזין

מבחן כליות ולב

לצד שיא גינס של מעל 2,000 תרומות כליה בישראל, בולט נתון יוצא דופן: 13 מהן נתרמו על ידי רופאים | ארבעה רופאים מספרים על הרגע שבו המצפון והידע המקצועי נפגשו כדי להעניק חיים חדשים לאדם שלא הכירו

מערכת דוקטורס אונלי 12:11 , 10.09.2026

פרופ' מיטשל שוואבר. "רק אחרי שבאמת למדתי את הסטטיסטיקה והנתונים וגם ביחס לגיל שלי, הייתי שלם עם זה".
צילום: דוברות מתנת חיים

אנו רגילים לקרוא כתבות על רופאים ורופאות שמצילים חייהם בעבודתם השוטפת והיומיומית. אבחנות מדויקות שמונעות החמרה רפואית, ניתוחים מורכבים המתבצעים בבתי החולים ורפואת חירום שמצילה חיים לא פעם. הם מאבחנו, מטפלים, מנתחים ומלווים מטופלים ברגעיהם המורכבים ביותר. אבל עבור קבוצה מיוחדת ומצומצמת של רופאות ורופאים, השליחות המקצועית לא הסתיימה בין כותלי

בית החולים או המרפאה. הם בחרו לעשות את הצעד האולטימטיבי של נתינה ולתרום כליה לאדם שלא הכירו מעולם. מרצונם החופשי וביוזמתם המלאה הם נכנסו לחדר ניתוח, הפעם ללא גלימת הרופא הלבנה.

הבחירה הזו, שנולדה מתוך מחויבות עמוקה לערך קדושת החיים ולרצון לסייע לאחר, מעוררת התפעלות ואפילו השתאות לעתים. לפי נתוני עמותת "מתנת חיים" העוסקת מאז הקמתה בשנת 2009 בליווי ומתן מעטפת לתורמי כליה, לא פחות מ-13 רופאים ורופאים תרמו כליה בישראל. מספר כלל תרומות הכליה בליווי העמותה חצה בינואר 2026 את ה-2,000 תרומות, ומדינת ישראל נכנסה לספר השיאים של גינס בזכות כך.

פרופ' מיטשל שוואבר הוא אחד מהם. פרופ' שוואבר, בן 62, יליד בוסטון בארה"ב, עלה ארצה בגיל 28 ומתגורר כיום במודיעין. הוא נשוי ואבא לשלוש בנות. החל משנת 2007 הוא מנהל את היחידה הארצית למניעת זיהומים של משרד הבריאות, ובמקביל עובד כפנימאי ומומחה למחלות זיהומיות באיכילוב ובמכבי שירותי בריאות.

אתה עוסק שנים בהצלת חיים למחייתך. איך התגלגל הרעיון להציל חיים גם בדרך אחרת?

"במסגרת העבודה שלי אני חשוף גם לחולי דיאליזה. בביקורים שערכתי בבתי חולים ברחבי הארץ פגשתי חולים ואת משפחותיהם, ראיתי מעט ממה שהם עוברים וגם טיפלתי בחולים עם אי ספיקת כליות. הייתי עד לקושי העצום שהם חווים. במקביל התחלתי לקרוא על תחום תרומות הכליה והשתתפתי בשיעור בבית כנסת שדיבר על הפן ההלכתי והרפואי של ההליך.

"כששיתפתי את אשתי על הרצון לתרום היא חששה, אז החלטתי להמתין עוד קצת כי ידעתי שחשוב שבני הזוג יהיו שותפים מלאים לתהליך. לפני שנים ספורות ראיתי כתבה בעיתון על אסתר רוט שחמורב, היא נזקקה לתרומת כליה. בסוף הכתבה היו פרטי קשר של המשפחה. פניתי לעמותה וגם למשפחה של אסתר כדי להבין קצת יותר. כבר באותו ערב שוחחתי שוב עם אשתי והיא הבינה שאני מאד רוצה. היה לה תנאי אחד, שאסכים לוותר על ריצת מרתון שתכננתי לציון יום הולדת 60, ואסתפק בחצי מרתון כפי שהייתי רגיל אליו. חשבתי שזו עיסקה הוגנת, נעתרתי לבקשתה והתנעתי את התהליך".

האם התהליך שלך היה שונה, לדעתך, ביחס לתורם שלא מגיע ממקצוע הרפואה?

"אני חושב שכן. היתה לי היכולת לדבר עם המומחים בהיבט המקצועי ולהבין את סוג הסיכון ורמת הסיכון שאני לוקח על עצמי. רק אחרי שבאמת למדתי את הסטטיסטיקה והנתונים וגם ביחס לגיל שלי הייתי שלם עם זה. זה גם חיבר אותי לאנשים מקהילת הנפרולוגיה, כמו ד"ר אהרון בלוק, נפרולוג שתרם כליה ושיתף אותי מנסיונו. ברפואה אנו יודעים שלכל תהליך רפואי יש תועלת מול סיכון, והגעתי למסקנה שעבורי התועלת שווה את הסיכון לחלוטין".

פרופ' שוואבר: "המפגש עם המושטל היה מאד מרגש, הוא צחק ומיד אמר שאם אני אצטרך את הכליה חזרה, הוא ייתן לי אותה. אנחנו בקשר, נפגשים כשהוא מגיע למעקב באיכילוב. הכליה מתפקדת מאז אותו יום ואני מאושר"

פרופ' שוואבר ואשתו לאחר התרומה

את ניתוח התרומה עבר פרופ' שוואבר בבית החולים איכילוב בו עבד, זה היה הכי טבעי עבורו. הניתוח שהתקיים בחודש מרץ 2024 עבר בהצלחה ומספר ימים לאחר מכן הוא נפגש עם מושתל הכליה. עוד לפני כן היתה ביניהם אינטראקציה כלשהי, כפי שהוא משתף בהתרגשות: "הבנתי שהכליה שלי תהיה מושתלת באיש בשנות ה-40 לחייו ממרכז הארץ. הכנתי לו מכתב אישי ממני בערב לפני הניתוח והעברתי לאחות במחלקה שתיתן לו. למחרת, כשבאו לקחת אותי לניתוח אמרו לי שהוא קיבל את המכתב שלי ושמח. המפגש איתו היה מאד מרגש, הוא צחק ומיד אמר שאם אני אצטרך את הכליה חזרה הוא ייתן לי אותה. אנחנו בקשר, נפגשים כשהוא מגיע למעקב באיכילוב. הכליה מתפקדת מאז אותו יום ואני מאושר".

מה היית אומר לקולגה, רופא חבר, ששוקל לתרום כליה?

"כששוחחתי עם ד"ר בלוך לפני הניתוח הוא אמר לי משהו חשוב: החיים שלך נשארים אותם חיים, המטלות היומיומיות לא משתנות, האחריות נשארת. זו תובנה מאוד נכונה. ועם זאת, אני יכול לומר בפה מלא שזה כן שינה לי את החיים. התחושה שבזכות הכליה שלי מישהו הצליח לצאת ממעגל הדיאליזה, זה ממלא אותי ואני מרגיש זכות גדולה. זכיתי לעשות את זה, זכיתי לברכה של אשתי והבנות וקיבלתי ההזדמנות וזה מדהים. לשמחתי הרבה וכצפוי, חזרתי תוך שבועות ספורים לרמת הפעילות הרגילה שלי מלפני הניתוח. כל מי שיכול ורוצה, לדעתי שווה לו לבחון את האפשרות".

"ידעתי ש'כשאהיה גדולה', אתרום"

ד"ר פנינה פרייזן, בת 41 מירושלים, היא התורמת הטריה ביותר מבין אנשי הרפואה. היא נשואה ואמא לארבעה. את הקריירה המקצועית שלה התחילה כרופאת שיניים בקליניקה פרטית ובבית החולים משגב לדרך ולפני כשש שנים עשתה הסבה וכיום היא רופאה בתחום האסתטיקה בקליניקה משלה.

על תהליך תרומת הכליה שלה שבסופו טוויסט מרגש, היא מספרת: "זה רעיון שכבר כמה שנים ישב לי בראש וידעתי שיום אחד כש'אהיה גדולה' אתרום. לפני קצת יותר מחצי שנה הבן שלי, שהיה תלמיד כיתה י"א בישיבה בכפר הרא"ה, הזמין שלושה חברים לשבת. במוצ"ש הוא ביקש להתפלל לרפואה של מישהי שצריכה כליה, וכך התחוויר לי שאמא של אחד הילדים שהיה אצלנו לשבת זקוקה לתרומת כליה. לא הכרתי אותה אבל באותו הרגע החלטתי שאני זו שאתרום לה כליה. שלחתי לה הודעה בוקר למחרת: 'היי, אני פנינה, אמא של גלעד, ואני רוצה לתרום לך כליה'.

ד"ר פרייזן: "אני חושבת שהיה לי קל יותר. כרופאה שמגיעה ממערכת הבריאות יש לי אמון מלא במערכת, אני יודעת שאני בידיים הכי טובות שיש ומאמינה שהכל יהיה טוב"

ד"ר פנינה פרייזן. צילום: ויקה גורשטיין

"כבר באותו היום שלחתי את הטפסים לעמותת מתנת חיים כדי להתחיל תהליך. בסופו של דבר התברר שיש לה נוגדנים גבוהים ושלא אוכל לתרום לה באותו השלב. חשבתי והתייעצתי והחלטתי להתקדם בתהליך כמתוכנן ולתרום למישהו אחר, שלא הכרתי".

האם את חושבת שהתהליך היה שונה עבורך מאחר שאת מגיעה ממקצוע הרפואה?

"כן, אני חושבת שהיה לי קל יותר. כרופאה שמגיעה ממערכת הבריאות יש לי אמון מלא במערכת, אני יודעת שאני בידיים הכי טובות שיש ומאמינה שהכל יהיה טוב".

ב-31.5.26 נכנסה ד"ר פרייזן לניתוח התרומה בבית החולים הדסה עין כרם. זו היתה הפעם הראשונה שהיא מוצאת עצמה בחדר ניתוח, כמטופלת. ופה מגיע טוויסט מרגש: "הניתוח היה אמור להיות מוקדם בבוקר. הובילו אותי לחדר הניתוח, כל

הבוקר קיבלתי הודעות מרגשות של 'בהצלחה' ממכרים ומשפחה. דקה לפני הניתוח שמתי את הטלפון על מצב טיסה ובדיוק אז יוצאת האחות להגיד לי שיש עיכוב וזה ייקח זמן. החלטתי להדליק שוב את הטלפון ואז ההודעה הראשונה שנכנסת היא הודעה מהבן שלי: אמא של החבר שלו, זו שרציתי לתרום לה ולא הסתייע, מקבלת בדיוק עכשיו כליה בבית חולים אחר. התרגשתי ממש ממש והרגשתי שזו לגמרי הכוונה אלוהית. נכנסתי לניתוח רגועה ושמחה".

הכליה של ד"ר פרייזן הושתלה באישה בשנות ה-60 לחייה, שבמקרה מתגוררת בסמיכות. המפגש ביניהן היה מרגש והכליה נקלטה בהצלחה.

חלפו מספר חודשים מאז התרומה. האם למדת מהתהליך הזה משהו חדש שיכול לסייע לך בעבודתך הרפואית?

"זה בעיקר חיזק את ההבנה של איך מתייחסים למטופל, כמה חשוב להקשיב ולשמוע מה נכון לו באותו רגע. אחרי הניתוח רציתי מיד לקום ולהסתובב והבנתי שאני עוד לא מוכנה. הבנתי שוב כמה התפקיד שלנו כאנשי רפואה הוא רגיש: מהצד הרפואי צריך לתת דחיפה כי זה מעודד החלמה, ובמקביל בצד המנטלי כן חשוב להיות קשובה לצרכים של המטופל".

"לא היו לי ספקות"

ד"ר תומר מאיר, בן 48, נשוי ואבא לחמישה ילדים, גדל ברמת הגולן ומתגורר בירושלים שנים רבות. בגיל 34, לקראת סוף לימודי הדוקטורט בביוולוגיה, הוא החליט לעשות הסבה לרפואה. כיום הוא עובד כרופא משפחה בקופת חולים כללית בירושלים.

גם אצלו, המחשבה לתרום כליה לא הבשילה ביום אחד, כפי שהוא משתף: "כבר מגיל צעיר מאד התחברתי לנתינה, תרמתי דם וסייעתי היכן שאפשר. עם השנים שמעתי על האפשרות לתרום כליה וזה התגלגל לי בראש וגם נחשפתי לכמה אנשים בקהילה שתרמו כליה. במקביל, במהלך הדוקטורט, ביליתי זמן גם במחלקת נפרולוגיה בהדסה עין כרם ושמעתי הרבה סיפורים. יצא לי לעבוד גם עם ד"ר בלוך, הרופא הנפרולוג שתרם כליה. תמיד אמרתי לעצמי שזה אתגר שאגש אליו בשלב מסוים.

"לקראת סוף ההתמחות שהיתה מאתגרת כלכלית ומשפחתית - כבר הייתי אבא לילדים, אמרתי לעצמי שהזמן הגיע, כעת אני פנוי לאתגר הבא. בשלב הזה שיתפתי כמובן את המשפחה. אשתי לא הופתעה כלל, היא מאוד זרמה איתי בעניין. חיכיתי לבחינות סוף ההתמחות ואז התקדמתי עם התהליך".

ד"ר תומר מאיר ומשפחתו ערב הניתוח

גם ד"ר מאיר מרגיש שעובדת היותו רופא מהווה יתרון בתהליך: "אני חושב שבגלל שאני מגיע מהתחום, מכיר את הסיכונים והסיכויים וגם נחשף לחוויה של חולים בדיאליזה, היה לי יותר קל. לא היו לי ספקות או אי ודאות, הכרתי את מכלול השיקולים והיו לי פחות נעלמים במשוואה".

ב-28.5.23 נכנס ד"ר מאיר לניתוח התרומה ההדסה עין כרם. "זה ניתוח שני שאני עובר בחיים. הניתוח הראשון היה לתיקון בקע לפני שנים רבות והתבצע על ידי אותו מנתח. זו חוויה מעניינת ומלמדת להיות בצד השני של המתנס: היכולת לחוות מה המטופל צריך, מה הקשיים שלו, איפה אני כרופא יכול להקל".

הכליה של ד"ר מאיר הושתלה בגופו של איש בשנות ה-40 לחייו ממרכז הארץ. הם נפגשו למפגש קצר ומאז התרומה לא שמרו על קשר. כשהוא נשאל האם זה מאכזב אותו, הוא חושב קצת ומשיב: "לפני הניתוח חששתי מהעמדה של אסירות תודה, מהעובדה שהמושג מרגיש שהוא חב לי את חייו. באופן סימבולי, זה יצא הפוך. זה כן קצת מעציב אותי שלא נשארנו בקשר. הייתי רוצה לדעת מה מצבו, אבל אני

מכבד את זה ולא לוחץ וכמובן שזה לא משנה שום דבר בתחושות שלי לגבי התרומה".

"הרבה נושאים מתחווים לך רק כשאתה תורם בעצמך"

לאחר ששני רופאים הזכירו את ד"ר בלוק כמי שאיתו התייעצו, פנינו גם אנחנו לשמוע ממקור ראשון את דבריו. ד"ר בלוק, בן 58, מתגורר בבית שמש, נשוי ואבא לארבעה ילדים, מנהל את יחידת הדיאליזה במרכז הרפואי הדסה. יש לו מרפאת מושתלים ובנוסף הוא עוקב אחרי תורמים במרפאה הרגילה, וכנראה שהוא הנפרולוג היחיד בארץ (ובעולם) שתורם כליו לאדם שאיננו מכיר.

ד"ר אהרון בלוק, מנהל יחידת הדיאליזה במרכז הרפואי הדסה. צילום: דוברות ביה"ח

על ההחלטה המיוחדת שקיבל, לאחר עשורים בהם היה בצד השני של המתרס, הוא מספר בהתרגשות: "הייתי רופא של הרב הבר זכרו לברכה, שהקים את 'מתנת חיים' והיה בעצמו מושתל כליו. הוזמנתי על ידו מספר פעמים ל'שבת תורמים' אשר העמותה עורכת אחת לשנה. פגשתי שם אנשים שאני מכיר מבית שמש, שאני אישית לא ידעתי שתרמו כליו. חששתי שכשהם רואים אותי הם מניחים שאני כמוהם נמצא שם היות ותרמתי כליו, ומיהרתי להעמיד דברים על דיוקם: 'אני לא תרמתי, אני רק רופא...'. זו פעם ראשונה בחיי שהתנצלתי על כך שאני 'רק רופא'".

ההחלטה לתרום התקבלה רק לאחר פטירתו של הרב הבר אשר נפטר מקורונה ב-23 באפריל 2020: "בשל הקורונה נאלצתי לבשר להוריו על הפטירה בטלפון וזה

היה ממש לא קל בלשון המעטה. אז גמלה בליבי ההחלטה הסופית שאני רוצה לתרום כליה בעצמי".

על המעבר מכובע הנפרולוג לכובע של תורם כליה, הוא משתף: "מעבר למידע הרפואי אליו נחשפתי במסגרת עבודתי, פגשתי כאמור תורמי כליה רבים במהלך השנים ואכן הגעתי יחסית מוכן לסיטואציה. יש הרבה נושאים שמתחווים לך רק כשאתה תורם בעצמך. לדוגמה, באחת השבתות נחשפתי לתורמת שהסבירה שהסיבה בגינה העדיפה לא להיות בקשר רציף עם המושטל לאחר התרומה מקורה בביטוי 'אסיר תודה', התחושה שהמושטל הוא אסיר. חשבתי לעצמי שהיא צודקת ולכן אימצתי את גישה. כמובן שהקשר עם המושטל נתון להחלטתם ורצונם של שני הצדדים".

האם גם אתם ואתן יכולים להיות מועמדים לתרומת כליה ולהצלת חיים? [מבדק התאמה של 30 שניות](#)

 הירשמו לקבלת עדכונים בנושאים שעלו בכתבה <

מגזין

מתי לאחרונה שאלת מטופל/ת על המיניות שלהם?

"מיניות אינה מותרות אלא חלק בלתי נפרד מאבחון וטיפול", אומר פרופ' רפי חרותי ומדגיש: "בריאות מינית חייבת להשתלב בהכשרה הרפואית כידע, מיומנויות וגישה ולא רק כפיקנטריה שדוחפים למערכת אם נשאר מקום"

פרופ' רפי חרותי 12:28 , 03.09.2026